

بخشنامه دولت هند در خصوص واردات سیب

تولید و واردات سیب در هند:

تولید سیب در هند به ۲,۴ میلیون تن می رسد که ۷۰٪ یعنی حدود ۱,۷ میلیون تن آن محصول جامو و کشمیر است. با اینحال برای رسیدن به تنوع در کیفیت و تامین تقاضای بازار، از واردات بی نیاز نیستند. هند پنجمین واردکننده سیب در جهان است. طبق آمار وزارت بازرگانی هند، واردات سیب به این کشور طی سال ۱۴۰۱ ش. برابر ۳۷۳ هزار تن به ارزش ۲۹۶ میلیون دلار بوده که از لحاظ وزنی ۱۸,۷٪ و از نظر ارزش ۲۳٪ کاهش داشت. رشد صادرات سیب اروپا به هند قابل توجه است، به طوریکه واردات سیب از کرواسی ۹,۵ برابر، از بلژیک ۴ برابر، از اسلونی ۳ برابر و از پرتغال ۲ برابر افزایش یافت. تعرفه معمول واردات سیب به هند ۵۰٪ است. جدول واردات سیب هند به پیوست می باشد.

صادرات سیب ایران:

طبق آمار گمرک کشورمان طی سال ۱۴۰۱ حدود ۶۲۶ تن سیب تازه و خشک کرده به ۲۹ کشور صادر شد که از نظر وزنی ۳۶ درصد کاهش و ۲۱۵ میلیون دلار ارزشی داشته است. عراق با واردات ۲۹۶ هزار تن بزرگترین خریدار سیب کشورمان است و افغانستان با ۹۴ هزار تن و هند با ۸۳ هزار تن (آمار ایران) در رتبه های بعدی قرار دارند. البته صادرات سیب امارات نیز عمدتاً از مبدا ایران است و باید در آمار دوجانبه لحاظ شود. از لحاظ کمی، ایران (پس از ترکیه) دومین صادرکننده سیب به هند است اما از لحاظ ارزش با صادرات ۳۵ میلیون دلار در رتبه چهارم جای دارد. حدود ۱۳٪ سیب صادراتی ایران به مقصد هند بوده و محصول ما، ارزان ترین سیب صادراتی به بازار هند است.

بخشنامه هند برای واردات سیب و اثر آن بر ایران:

وزارت بازرگانی هند طی بخشنامه ای در ۸ می ۲۰۲۳ حداقل قیمت ۵۰ روپیه/کیلو (برابر ۶۱ سنت) در بنادر هند (CIF) را شرط مجاز واردات سیب به کشور اعلام کرد و در عین حال، کشور بوتان از این کف قیمت مستثنی شده است. تصویر این بخشنامه به پیوست می باشد.

اما در این میان، ایران تنها کشوری است که متوسط قیمت سیب صادراتی آن به هند زیر ۶۱ سنت است (۴۴ سنت) و سیب امارات هم صادرات مجدد محصول ما است. بنابراین به طور مشخص، این حداقل قیمت تعیین شده دولت هند تنها متوجه صادرات سیب ایران می گردد.

از سوی دیگر، متوسط قیمت سیب وارداتی به هند ۸۰ سنت است و رقبایی همچون ترکیه، آمریکا، شیلی، نیوزلند، استرالیا و کشورهای اروپایی که محصول خود را با قیمتهای عمدتاً بالای آن به هند صادر می کنند، بیشترین نفع را می برند.

ملاحظات:

○ بخش کشاورزی ۱۸٪ تولید ناخالص داخلی جامو و کشمیر هند را تشکیل می دهد که ۸٪ آن مربوط به سیب است. لذا جایگاه ویژه ای در اقتصاد منطقه دارد و ۳،۵ میلیون نفر مستقیماً یا غیرمستقیماً از آن امرار معاش می کنند. ازاینرو باغداران کشمیر مستمراً خواستار اقدامات حمایتی دولت، به ویژه در برابر واردات سیب ایران شده اند، چراکه معتقدند محصول ایران با واسطه افغانستان وارد هند می شود تا از تعرفه صفر (بین دو دولت هند و افغانستان) بهره برد. این امر قدرت رقابت تولیدکنندگان کشمیری را از بین برده و زیان آنها را موجب گردیده است. برخی ادعا می کنند قیمت تمام شده محصولشان ۳۱ روپیه/کیلو (معادل ۳۸ سنت) است و حتی مجبور به فروش زیر این قیمت هستند. بارش های برف و تگرگ در کشمیر (که در ارتفاعات بالا قرار دارد)، دشواری مسیر ارسال بار به سایر ایالات، و ظرفیت محدود سردخانه ای، از دیگر عوامل زیان باغداران کشمیری است. لذا بخشنامه اخیر وزارت بازرگانی هند، پاسخی به درخواست و فشار تولیدکنندگان این منطقه بوده است.

البته رقبای ایران نیز از آن بهره برده و چه بسا لابی گری کرده باشند.

○ پیش از این، اداره کل قرنطینه نباتی وزارت کشاورزی هند با اشاره به آلوده بودن کیوی صادراتی ایران به آفات قارچی و لزوم انطباق آن با استاندارد نباتی، با ارسال بخشنامه ای از ۱۷ آذر ۱۴۰۰ دستور به ممنوعیت واردات این محصول داد، که با پیگیری های مکرر و بازدید کارشناسان هندی از باغات کیوی کشورمان، به انعقاد برنامه کاری مشترک و صادرات آزمایشی کیوی ایران انجامید و تاکنون ادامه یافت. اخیراً طرف هندی با تأیید کامل شدن دوره صادرات آزمایشی، از اعلام رسمی آزادسازی صادرات کیوی ایران در آینده نزدیک خبر داد.

تهیه: حسین داوری؛ کارشناس اقتصادی

سفارت جمهوری اسلامی ایران - دهلی نو/ خرداد ۱۴۰۲